

Szerkesztőségi irodák:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 249. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ----- 24 kor.

Félévre ----- 12 "

Negyedévre ----- 6 "

Egy órára ----- 2 "

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével minden nap délután 5 órakor.

Kedd, október 30.

Balsikerek.

Nagybecskerek, 1900. október 30.

(Dsk.) Ha madárszárnyakon, vagy mondjuk, egy ballon-kaptifon, akár szabad léghajón, vagy ha a repülőgéppel fel lesz találva — s közhasználatba jön — a magasba emelkedünk s onnan nézünk le az alattunk uszó felhők nyílásain átszűrő napfény által megvilágított földre: szemünk gyöngesége miatt csak a magas hegy ormokat tudjuk észrevenni, a távol ködében a kisebb hegyek apró halmoknak látszanak s a halmok vakanturásokként vesznek el. Alább ereszkedve, madártávlatba talán az erdők százados tölgyeit, karsu fenyőit, vagy cedrusait is meg tudjuk különböztetni, míg a kis bokrok a mező füvével egy színben látszanak hullámsani. A városok templomainak magas tornyai s büszke kupolái tisztán állnak szemünk előtt, de a házak tömkelege egybe olvad s zürzavarából egy sem válik ki. Csaknem úgy vannak a magyar politikai élet hullámzásainak szemlélésénél mindazok, kiknek a benső s legbensőbb kohók mélyébe nem adatott betekinteni. Mi, kik a politikai mérleget csak annak külső sikerei után vonhatjuk le, a kik messze állunk attól, hogy az egyes politikai akciók mélyebb erkölcsi, vagy erkölcselenségi rugóit értékelhetni tudnók, csupán azoknak külső nyilvánulásából ítélhetünk.

Szerencsésnek vallhatjuk magunkat, hogy e fajta laikusoknak születünk s azok is akarunk maradni, mivel a közéletet a tiszta és önzetlen idealizmus szemüvegén át akarjuk, óhajtuk látni. Akarjuk is, óhajtuk is. Mert ha egyes pártok s töredékek machinációjának voltaképeni benső tartalmába, indító okaiba beletekintünk, az erkölcsi undor talán annyira erőt venne rajtunk, hogy Horatiusként elvonulnánk a politikai berkektől legtávolabb eső zugolyba...

Amde bármilyen madártávlatból s bármekkora idealizmussal tekintünk azokra az eseményekre, melyek a közlő általános választások mindjobban erősödő előfuválmaiként politikai meggyőződésünket körülengik, két jelenséget lehetetlen nem konstatálnunk.

Az egyik az a láthatatlannak jelzett, de azért lépten-nyomon kirívó s tétova kapkodó erőlködés, melyet a közjogi ellenzék s vele, de külön számlára a magát közjogi alapon állónak hazudó néppárt országszerte elkövet. A talaját, népszerűségét, egyes töredékei révén elveit is veszített közjogi ellenzék mindezen veszített dolgok toldozására végső kétségbeesésében ott is keres közjogi gravameneket, a hol még a százszemű Briareus sem találta, ha függetlenségi soi disant politikusként ébredne föl mythologiai álmaiból. Egyéb híján most előráncigálta a praesumptív trónörökös házasságából kifolyó esetleges veszedelmeket, mik az ország legnagyobb közjogászának. Szilágyi Dezsőnek egy rövid, de velős nyilatkozatában porrá omlottak.

A külön vámterület, Ausztriának zsarnok kapzsisága s más e fajta hangzatos frázisok már csak azért is hiélüket veszítették, mivel a szabadelvű párt óvatossá előrenyomulása ezen a téren óriási sikereket vívott ki, melyek az ország kereskedelmét és iparát készenállóvá tették az esetleges változásokra. Az igaz, hogy lankadatlan s áldozatokat nem kimélő munkával.

Ilyen apró-cseprő közjogi kérdésekből tengődik most az az ellenzék, mely az alóla kibuzott lepedőnek csak egy kis csücskén kuporog most. Ezen a kis csücskön sem férnek meg egymás közt, mi helyt az egyéni törekvőség vagy pedig, a mi még jellemzőbb, a fölbujánzott felekezeti velleitások szétválasztják őket.

És ez a párt akár az ország elé állani, kérvén a választók bizalmát! Programjuk immáron olyan, mint a tükör, melyről a foncsorozás lekopott, s látható rajta, mint az ablaküvegen keresztül, a semmit mondó üresség...

A derék, józan székely népet pedig, mivel katolikus, szemügyre vette a felekezeti elbutításban utazó néppárt. No hiszen szépen jártak, összes szalmarágó s demokratikusan arisztokratikus, szüziessen pornográfikus grófjaikkal, pártnerikkel egyetemben. A józan székely nép még szóhoz sem engedte őket jutni. Maradt azért jó katolikusnak, de jó hazafinak is. Mintha érezte volna a nép ösztönével, hogy faji, nemzeti tekintetben egy kalap alá akarják vonni a tótokkal, a szerbekkel és oláhokkal! Ilyen balsikerek után és mellett mit művel a szabadelvű párt? Dolgozik a nemzeti összeforrasztáson, a vagyoni jólét érdekeinek tömörítésén s készül a válságok elé, hogy a nemzetet s annak egyetemét ne a széthuzás ösvényén találják az esetleges rázkódtatások.

Közös miniszteri tanácskozások Bécsben. Bécsből táviratozzák: A megszállott tartományokkal való új vasuti összeköttetések tárgyalásán tartott közös miniszteri értekezlet vasárnap délelőtt 11 órakor folytatott és délután fél 3 órakor szakították félbe. Ezután Széll Kálmán miniszterelnök Körber osztrák miniszterelnökkel még egy órahosszat tanácskozott a folyó ügyekről. Fél 3 óra után 6 felsége Golu-chowszki gróf külügyminisztert magánkihallgatáson fogadta. A boszniai új vasutak ügyében az értekezlet hétfőn délután, Mária Raineria főhercegnő egybekelési ünnepélye után folytatták. A magyar miniszterek kedden reggel érkeztek Budapestre. Hogy mennyire alaptalan az a hír, hogy a most folyó tárgyalások során a magyar kormány és a hadügyminiszter között súlyos differenciák merültek volna föl, már abból a körülményből is kiderül, hogy a hadügyi kormány a legutóbb Bécsben folyt tárgyalásokon már nem is vett részt.

A „TORONTÁL“ tárcéja.

Miért mentél el...

Oh miért mentél el, messzi, messzi tájra, Idegen vidékre, tengernek partjára...?

Osi hervadáskor szakadtál el tőlem, Fagyos, hideg szellő ragadt el előlem, Könyörtelen szívvel, könyörtelen kézzel, Két szív nyugodalmát törve szerteszedjél.

Gyöngé, kicsi levél, gyöngé vékony szára, Leszakadt a szellő egyetlen szavára, Leszakadt s elvitte, elvitte magával, Leikemet befödve a bánat havával.

Idegen vidéken, messzi tenger táján, Ugy élsz most nélkülem, elhagyottan árván, Elhagyottan árván, akár a falevél, Melyet messzi sodort, elvitt az őszi szél.

... Csöndes kis szobámban, ha látnál engemet, Ha látnád könnyező, könnyázott szememet, Hogy élek nélküled, árván és egymagán, Napnak lenyugtakor, napnak virradatán...

Mért hagyta itt engem, szívemészítő búban, Osi hervadásban, őszi borban...? Oh miért mentél el, messzi, messzi tájra, Idegen vidékre, tengernek partjára...?

Fülep Jenő György.

Igy szólott Zarathustra.

— Nietzsche könyvéből —

A szabad halálról.

Sokan későn halnak meg és vannak olyanok is, kik korán halnak el. De még nem értjük a tant: „halj meg idejében.“

Halj meg idejében, ez Zarathustra tanítása.

De hogy haljon meg idején az, ki nem

tudott idejében élni? Ne született volna! — ez tanácsom annak, a ki fölösleges.

De még e fölöslegesek is nagyra vannak halálukkal; és az üres dió is arra vágyik, hogy föltörjék.

Mi is nagy dolognak tartjuk a halált, de az még nem ünnep. És nem tanultuk meg még, miként ünnepeljük meg legszebb ünnepeinket.

En pedig tanítom nektek a befejező halált, mely ösztönzi az élet, s mely fogadalmává válik életének.

Ezt a halált halja az, ki műveit befejezte — győzelmesen: körülötte vannak mindazok, kik ilyen halált remélték és fogadtak.

Meg kell tanulni, hogy így haljunk meg és ne legyen ünnepünk, a melyen egy ilyen haladókló ne avassa föl az élők fogadalmait.

Legutáltabb halál a küzdő előtt ép úgy, mint a győztes előtt az a rádviogyorgó rém, mely úgy surran hozzád, mint a tolvaj — és mégis urrá válik fölötted.

Legnagyobb jó így halni meg. De nagy dolog meghalni a küzdelemben és elpazarolni egy nagy lélek kincseit.

— Prédikálom nektek pedig az én halálomat, a szabad halált, mely jön, mert akarom. — De mikor fogom akarni?

Kinek célja és örököse van, az alkalmas időben óhajta célja és örököse érdekében a halált.

Es becsülve célját és örökösét, nem fog élete szentélyébe aszott koszorukat aggatni.

Bizony mondom nektek, nem akarok a kötélyverőkhöz hasonlítani, a kik, miközben hosszúra nyújtják fonalukat, maguk mindig visszafel haladnak.

Vannak olyanok is, kik saját igazságaik

hoz és győzelmeikhez is tulóregyek, pedig egy fogatlan száznak nincs joga bármely igazságra.

A ki azonban hirnevet akar, az jó hamar bucsuzzék el a becsületől és gyakorolja a távozás nehéz művét. Hiszen azok, kik szeretettni akarnak, jól tudják, hogy akkor kell abbahagyni a belőlük való falatozást, a mikor legjobban esik.

Savanyu almák is lesznek mindenkori, kiknek sorsuk, hogy megvárják az őz utolsó derét is — és egy időre érnek, sárgulnak és ráncosodnak.

Egyiknek a szive öregszik előbb, másiknak pedig szelleme; vannak, kik aggok ifjúságukban; de hosszú ifjuság örök ifjuság.

A kinek pedig balul üt ki az élet; kinek gyilkos féreg rágódik a szívében, az annál inkább iparkodjék, hogy halála jól sikerüljön.

Van olyan is, ki sohasem válik édessé, már nyarán ott rohad. Az ilyet gyávasága fűzi az ághoz.

Tulsokat élnek, és tulsóká függnek ágakon. Csak jönne már a nagy vihar, mely mind e rothadtat, férgeset lerázná a fáról.

Azért várom már a gyors halál szószólóit. Ezek az élet fájának valódi viharai és megrázói. Itt pedig a lassu halált és hosszantűrést e földön hallom prédikálni.

Tehát ti hosszantűrést prédikáltok e földi bajokkal szemben. De hiszen ez a föld az, kinek lassu a türelme veletek és rágalmaitokkal szemben.

Bizony, mondom nektek, nagyon is korán halt meg az a hebraeus, kit a lassu halál szószólói tisztelnek; és sokaknak vált azóta végzetessé, hogy korán haltak el.

Hiszen alig ismert még mást a hebraeus Jézus, mint könyeket; a hebraeusok szomorú

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5^{1/2} óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7^{1/2} óráig nyitva marad. — Október 3-tól minden szerdán szónap fél úrral délig urak, délután hölgyek részére.

November 4. Szarvasmarhadíjazás.
" 8. Utószemle a Rezső-laktanyában.
" 20. és 21. Utószemle a honvéd-laktanyában.

— Az országos tüzoltó-szövetség főispánunkhoz. Huszonöt éves jubileuma alkalmából a vármegye köztisztviselőiben álló főispánjához a következő meleghangú üdvözlő levelet írta a magyar országos tüzoltó-szövetség.

827/1900. szám.

Méltóságos

zombori Rónay Jenő főispán urak,
a torontálvármegyei tüzoltó-szövetség elnökének

Nagybecskerek.

Huszonöt éve annak, hogy Méltóságod az önkéntes tüzoltó intézmény szolgálatába lépett.

Az a valóban önzetlen és áldásos tevékenység, melyet Méltóságod nemes szíve sugallatát követve, intézményünk fejlesztése érdekében kifejtett, s mely különösen hazánk délvidékén érvényesítette üdvös hatását, Méltóságod részére megszerezte mindazok tiszteletét, szeretetét és háláját, kik ezen nemes intézmény fölvirágoztatásában látják édes hazánk jövőjének boldogulásának egyik biztosítékát.

Örömmel ragadjuk meg azért az alkalmat, hogy Méltóságodat negyed százados tüzoltói működése alkalmából üdvözlőjük s kitartó további tevékenységére a Mindenható áldását kérjük.

Kelt a magyar országos tüzoltó-szövetség elnökségének 1900. évi október hó 7-én tartott üléséből.

Dr. Kék,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

— Kinevezés. A király Csarsch Dezső vingai kir. járásbíró a nagyikindai ügyészséghez ügyészévé nevezte ki.

— Választások. Három állást kellett a városnál betölteni s így mi sem természetesebb annál, hogy a gyűlésterem az utolsó helyig megtelt nem csak képviselőkkel, de hallgatókkal is. A tegnapi gyűlésen dr. Dellimanics Lajos al-

ságát; és a jók és igazak gyűlöletét, mikor megszállotta őt a halál utáni vágy.

Bár maradt volna a pusztában távol jótól és igaztól. Talán megtanult volna élni, szeretni e földet — és talán a nevetést is hozzá.

Higyjétek nekem, testvéreim, nagyon korán halt meg ő, és maga vonta volna vissza tanításait, ha eljutott volna az én koromig. Elég nemes volt hozzá, hogy ezt megtegye.

De nem volt még eléggé megérve. Az ifju pedig éretlen szerelmében, de éretlen gyűlöletében is az ember és föld iránt.

Korlátlan és nehéz még kedélye és szel-
leme is.

Mert a férfiban több a gyermek, mint az ifjuban: és jobban is érti az élet és halál dolgait.

Szabad ahhoz, hogy szabadon meghalhas-
son, ő a szent tagadó akkor, mikor nincs már
annak ideje, hogy igent mondjon; így fogja fel
ő az élet és a halál dolgait.

Lelkeitek méze majd megtanít arra, hogy
halálotok ne legyen kárhozat ember és föld
elött.

Még halálotokon is ott ragyogjon a ti
szellemetek, a ti erényetek, mint az esti pir
a föld felett — mert ha nincs imigyen —
halálotok rosszul sikerült.

De magam is így akarok meghalni, hogy
ti barátaim én miattam még jobban szeressétek
e földet; én földé akarok újra válni, hogy ab-
ban nyugodjam meg, kitől születtem.

Zarathustrának pedig e célja volt — tova-
dobni arany labdáját: én, jó barátaim, legyetek
céljaim örököséivé, nektek dobom a labdát.

Es nincs nagyobb boldogságom, mintha ti
tovadobjátok. De bocsássátok meg, hogy még
tovább itt vesztegtek e földön.

* * *

Igy szólott Zarathustra.

Ford.: Fényes Rezső dr.

ispán elnököt, kit a közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadott. A szokásos formalitások után az alispán kihirdette a kijelölt bizottság határozatát, melyet annyival nagyobb érdeklődéssel várt a hallgatóság, mivel a bizottság egy teljes óráig tanácskozott. Pályáztak a következők: A városi gazda állásra: Naszke Károly, Grób Ernő, Schönherr Antal, Dázu Péter, Schneller Gyula, Hermann Hugó. A számtisztviszti állásra: Naszke Ernő, Ignjatovics Iván, Petrovics György, Funk Arthur. Máthé László. A muzslyai bába állásra: Markovics József, Osgyám Katalin, Gedei Borbála, Popovics Angelina. Kijelöltettek a városgazdai állásra Schneller Gyula, Grób Ernő, Dázu Péter, Schönherr Antal és Hermann Hugó. A névszerinti szavazás elrendeltetvén, beadott 124 szavazat, ebből 3 semmisnek nyilvánított. Megválasztott Schneller Gyula 33 szavazattal. Dázu 27, Grób 24, Hermann 21 szavazatot kapott. A számtisztviszti állásra jelöltettek: Máté László, Naszke Ernő, Ignjatovics Iván, Petrovics György és Funk Arthur. Megválasztott Ignjatovics Iván 41 szavazattal. Máté 40, Naszke Ernő 16, Petrovics 10, Funk 2 szavazatot kapott. A muzslyai szülész női állásra egyhangulag Markovics József választott meg. Elnöklő alispánnak az ülés és választás tapintatos vezetéseért a közgyűlés végül jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, amivel az ülés d. u. 6 órakor véget ért. A kitűzött többi tárgyak a mai folytatálagos ülésben nyertek elintézését, amelyről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— Változás a csanádi klerusban. A megyés püspök a következő lelkészeket helyezte át: Az adminisztrátorok közül: Berkovich Sándor drt Józsefzáról Nagy Jécsára, Stiebrig Istvánt Tisza-Szt Miklósról Józsefzáról, Kristofcsák Ferencet O-Bessenyőről Jazovára és Tamásy Lajost Jazováról Kétegyházára; a káplánok közül Oláh Mihályt Gyertyámosról Tisza-Szent-Miklósról, Friedler Istvánt N.-Jécsáról Lippára, Vincze Gyulát Lippáról Csakovára és Gál Jánost Csakováról Gyertyámosra.

— El — Amerikába. A bankár urak, a pénztárnok urak, előnyösen bukkott kereskedők és egy egész légiója az emberiség azon részének, mely az enyém tied fogalmával nem tud megbarátkozni, hogy a törvény sujtó kezét kikerülje, elvitortlázik Amerikába. Ezt értjük s talán jól is van ez így. Ott nagy része új megélhetést teremt magának s sokból a társadalom hasznos tagja válik. De mindannyiszor megmozdul a szívünk, amikor azt halljuk, hogy a földműves osztály tagjai hagyják itt ezt a földet, melyen apáink éltek s tömegesen mozduznak meg s kimennek Amerikába, hogy meg tudjanak élni. A legszomorubb a dologban, hogy ez a kivándorlás épen megyénk déli részéből, lassan, észrevétlenül, már évek óta tart és nem szédülő ügynökök csábító szavára hagyják oda a földművesek az ősi tűzhelyt, családjukat, hazájukat, hanem azon okból, hogy az anya föld nem tudja őket eltartani. Tehát hazánk tejjel mézzel folyó Kanaánja, a fekete, zsiros föld Búság sem képes már a munkás kezét eltartani! Véres verejékekkel végzett munkájának nincs meg a gyümölcse, nem jövedelmez annyit, amennyiből magát és családját eltarthassa! Abból az alkalomból mondjuk ezeket, hogy Torontál Szécsányból, mint onnan írják, e hó 25 én ismét 62 ember kelt utra, hogy új hazát keressen tul a tengeren, Amerikában. Ebben az esztendőben ez már a harmadik csoport, melylyel együtt közel 300 erős, munkabíró férfi hagyta el egyedül Torontál Szécsányt. Az alsóbb néposztály szemében Amerikát még mindig bizonyos titokzatos homály fedi. A milliomosok, az aranyhegyek, az aranymezők híre fölbreszti az emberekben a kapzsiságot s ezek fájdalmas jaját, akik csalódtak a vérmes reményekben, elűnteti egy egy kivándoroltnak boldogulása. Amint a példa mutatja, a kivándoroltaknak háromnegyed része rövidesen visszatér hazájába, nyomorban, kétségbeesve, visszatér a szülőföldjére, hogyha már el keli pusztulnia, hát legalább itthon pusztuljon el. — Mennyi nemzeti töke, mennyi erő megy így évenként veszendőbe — azt kiszámítani nem lehet!

— Jubileum. A perlaszi közs. tantestület f. é. december hó 3-án ünnepli Janda Ferenc igaztanító, a délmagy. tanító egyesület alelnökének működése 30-ik évfordulóját. A szerény keretben mozgó ünnepély sorrendje egyelőre következőképp állapított meg: December 3-án fél 9 órakor a tantestület (10 tag) az ünnepelt lakására megy s felkéri, hogy vonuljon a tantestülettel az iskolába, honnan az összes tanulókkal együtt a 9 órakor tartandó hálaadó istentiszteletre a róm. kath. templomba mennek. Mise után gyülekezés az iskolában, hol az ünnepelt üdvözlése és a tantestület emléktárgyának átadása következik. 11 órakor tisztelegés az ünnepelt lakásán, nevnapja, 50-ik születés napja, valamint boldog házasságának 25 ik évfordulója alkalmából. Este társasvacsora az Illics féle vendéglőben.

— Meghívó. A kegyes tanítórendiek vezetése alatt álló nagybecskereki községi főgimnázium a magyar kereszténység 900 éves fennállásának jubileuma alkalmából 1900 ik évi november hó 5 dikén, délelőtt 9 órakor a kegyesrendiek templomában hálaadó istentiszteletet és pont 10 órakor a főgimnázium tornacsarnokában ünnepélyt rendez, melyre a t. szülőket s a nevelés tanítás ügyének barátait ez uton tisztelettel meghívja az igazgatóság. Az ünnepély sorrendje: 1. „Pápai himnusz“. Előadja a főgimnázium énekkara. 2. „Sylvester álma“, írta Arvay Sándor. Szavalja Demkó Miklós VI. o. t. 3. „Legenda“, írta Wieniawsky H.; hegedű szóló. Előadja Grandjean Andor VIII. o. t., zongorán kíséri Zsiross Dezső VII. o. t. 4. Ünnepi beszéd, mondja Bartha György főgimnáziumi tanár. 5. „A celli bucsu“. Melodráma, írták Endrődy Sándor és Kutass Jenő. Szavalja Demkó Miklós VI. o. t., zongorán kíséri Zsiross Dezső VII. o. t. és harmoniumon Herr György III. o. t. 6. „Szent István végső sorsa“, írta Mindszenty Gedeon. Szavalja Dölle Jenő VIII. o. t. 7. „Király himnusz“. Előadja a főgimnázium énekkara.

— Módosi takaré- és hitelegylet felszámolói értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy tekintettel arra, miszerint a hitelezők részéről adott hat havi moratorium november elsején lejár, a felszámolás pedig legalább egy esztendő vesz még igénybe, felkéri a hitelezőket a moratorium meghosszabbítására, 1901. november 1-ig. Dr. Ernst Lajos, módosi ügyvéd, mint a felszámoló bizottság elnöke, eljárt ily értelemben a hitelezők-nél, a kik a moratorium meghosszabbításához mind hozzájárultak.

— Figyelem váltók kitöltésénél. Miniszteri rendelet értelmében koronaértékre szóló váltókon a számokkal írt összeg után, a váltó jobb felső sarkában vagy ki kell írni e szót: „korona“ teljesen, avagy csak „k.“-ra szabad rövidíteni. Oly váltókat, a melyeken „kor.“, „kr.“, „Kro.“ vagy bármely más, meg nem engedett rövidítés fordul elő, sem az osztrák-magyar bank, sem más pénzüzet nem fogad el. Természetesen a váltó szövegében ott, a hol az összeg befűkkel van kiírva, ezentul is úgy, mint eddig, egészen kiírandó a „korona“.

— A zombolyai bucsu. Mult vasárnap, hétfőn és kedden folyt le Zombolyán ősi szokás szerint a bucsu. Különösen sok vendég vett benne részt a szomszéd községekből, ami a bucsu sikeréhez nagyban hozzájárult. Allandó jókedv és vidámság uralkodott s úgy a zombolyaiak, mint a vendégek sokáig megemlegetik a lefolyt bucsu napjait. A bucsu főrésztét a „bucsu bokréta“ elővezése képezte, mely vasárnap délután történt. Ez alkalommal a „bucsu bokréta“ nagy áron kelt el: 4242 koronán! Ez azonban a bucsu- valuta szerint számítandó. Mert ez is van. Az összegnek ugyanis csak az első 10 frtja számít egészen, a többinek csak a 10^{0/100}-a. A 4242 kor. tehát: 422 kor. 20 fillérnek felel meg. Nagy összeg ez mégis s mint Zombolyáról írják, már rég nem kelt el ilyen áron a bokréta. Az igaz, hogy nagy dicsőség az, mert a következő bucsuig az az első legény a faluban, aki megvette s a falunak az első lánya az, aki kapta. Mert a legény nem magának veszi meg, hanem a szíve választottjának. Most Treisz József bírónak a fia Treisz János vette meg s a falu legszebb leányának, Schamber Margitnak ajánlotta föl, amivel mindketten megszerezték az „előtáncolás“ jogát is. Szerdán délben temették el a bucsut, nevető bohókodással.

— Talált pénz. Folyó hó 29-én a helybeli kir. törvényszék irattárában megfordult felek egyike 3 drb bankjegyet elveszített, az illető, ha ezen pénzhez való jogosultságát igazolja, alólírottánál átveheti. Kolos Ferenc kir. tiszéki irodatist.

Lövöldöző férj. Drázsits Ljuba hajós tegnap délután 2 óra tájban erősen bepálinkázva ment haza a rendes szokása szerint szidni kezdte a feleségét. Midőn az asszony megfelelő szavakkal visszautasította a meg nem érdemelt szidalmazásokat, a férj neki esett és miután hajós módra jól eldöngötte az asszonyt, elővette a revolverét és azzal egy lövést tett feleségére. A lövés zajára előjöttek a szomszédok s megakadályozták Drázsitsot a további lövések tételében. A lövés az asszony jobb karját találta. A kihallgatott Drázsits eladta, hogy 17 éve él örökös perpatvarban a feleségével, amit már annyira megszokott, hogy ezért nem is panaszkodott soha. De legutóbbi időben észre vette, hogy felesége jobb szemmel néz egyik hajós társára, Vargits Zsivára, mint ő reá, sőt neszt is vette, hogy felesége Vargitsal készül összeállani, miért is elhatározta, hogy előbb az asszonyt s azután magát fogja elemészteni. Nem rajta mulott, hogy szándékát nem valósíthatta meg. A merénylő férjet előzetes le-tartóztatásba vették és holnap fogják átkísérni az ügyészséghez. A sulyosan sérült asszony egyben azt a kérelmét adta elő a rendőrségnek, hogy akadályozzák meg minden áron, hogy férje valaha átlépje az ő küszöbét, mert a ház az asszonyé, az ő nevén áll a telekkönyvben és ő ezek után férjéről mit sem akar tudni. Mint a jelek mutatják, az asszony csakugyan Vargits csal készül újabb házasságra lépni, miután kevéssel a férj merénylete után megjelent mint vigasztaló és most ő ápolgatja.

Ingyenes magyar tanfolyam felnőttek számára.

A torontalmegyei magyar közművelődési egyesület igazgató tanácsa f. é. október hó 24-én tartott ülésében elhatározta, miszerint f. évi november hó első felében felnőttek számára ingyenes magyarnyelvi esti tanfolyamot nyit meg, mely 5-6 havi időtartamra van tervezve. A tanítás az esti órákban történik és teljesen díjmentes. Felhívjuk tehát Nagybecskerek városának mindazon felnőtt lakosait, kik a magyar beszédet meg akarják tanulni, vagy abban tökéletesíteni óhajtják magukat, hogy a tanfolyamra leendő főlvétel végett jelentkezzenek Rédl Ferenc községi iskolai tanító, egyesületi titkárnál, ki mindennap 8-12-ig és d. u. 2-6-ig a községi iskolaépületben található. A tanítás a jelentkezők számához és előkészültségéhez mérten 2 csoportban történik. Az első csoportban a kezdők, azaz azok, kik még semmit sem tudnak magyarul, a második csoportban a haladók, azaz azok, kik már beszélnek némileg magyarul, de ismereteiket bővíteni akarják, részesülnek oktatásban. Hogy az oktatást már november hó első felében meg lehessen kezdeni, kívánatos miszerint a résztvenni akarók november hó 5-6-ig vagyis minél előbb jelentkezzenek. Az egyleti igazgatóság.

Színház és irodalom.

Színházi műsor.
Kedd: A görög rabszolga.
Szerda: A boszorkányvár.
Csütörtök: Az ember tragédiája.
Péntek: Az ember tragédiája.
Szombat: Virágcsata.
Vasárnap: A sárga csikó.

Névelen levelek. Feydeau szellemes vigjátéka tegnap másodszer került színre s a szépszámu közönség ismét pompásan mulatott a kacagtató helyzeteken és sokat tapsolt a kerek összevágó előadásnak. Kifogástalan játékuért feltétlen dicsőretet érdemelnek Miklóssy Gábor, egy játékban és maszkban egyaránt kiváló Leperchoi, Kendi Boriska (Octavia), ki különösen a második felvonásban hatott dicskrét pikantériájával, Falussy István (Piganiol), ki értelmes és átgondolt játékkal szinte elfeledtette, hogy nem színész, hanem énekes, Heltai, egy klasszikus szemtelenségű házimester, Szepessy Paula, Zalai Irma, Bánházi Teréz,

Mezei Irma, Szabados Sándor, Tábori Emil, Baranyai, kik valamennyien tehetségük javával szolgálták a sikerült előadást.

Kiadó páholyok. A szüntgyi bizottság a következő megmaradt páholyokat adja ki: Első emelet jobb 8. sz., páros előadásokra. Operette és népszimű előadásokra operette havonta 27 korona, népszimű havonta 5 kor. 40 fillér. Kiadó továbbá az első emeleti 5. sz. páholy páraiban előadásokra. Fizetendő havonta: operette előadásokért 54 kor., népsziműért 10 korona 80 fillér, társalgási előadásokért 20 kor. 40 fillér. Azonkívül kiadó még a 7. sz. páholy és 102. sz. zártszek. A többi helyeket a szüntgyi bizottság már kiadta. Jelentkezők sziveskedjenek Strossz Béla urhoz (Vármegyeháza) fordulni.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 30-án.

Budapest, okt. 30. (A „Torontál” eredeti táv.) A Ház mai ülésében a trónörökös nyilatkozatának becikkelyezéséről szóló javaslatot tárgyalták.

Engelmayer József előadó a szélsőbal oldal folytonos közbeiktatásai kíséretében elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Kossuth Ferenc szerint a nyilatkozat vagy nem tartalmaz újítást, amikor becikkelyezése felesleges, vagy újítást involvál és ebben az esetben nem lehet csak úgy incidentaliter tárgyalni. Szólv pártjával egyetemben az utóbbi nézetet vallja De különben is a nyilatkozat vét a magyar alkotmány, a közjog és magánjog ellen. A „Hausgesetz” soha sem volt elismerve a magyar országgyűlés által. Még az 1722-iki legszolgáibb országgyűlés is követelte a Hausgesetz bemutatását. Eleinte pártja is ezt akarta, de később elállott ettől. Mert vagy teljesítés követelésünket és ekkor a többség szentesítéré a Hausgesetz, vagy nem, akkor előállana a botrány a fölött, hogy a magyar parlament még betekintést sem nyerhet a Hausgesetzbe.

Szólv pártja nem akar precedenst, hogy az országgyűlés egy alkotmányellenes, törvényt tudomásul vegven. Mert mit ér a koronázási eskü, ha a jövőendő király a Hausgesetzre is megesküszik, amely sok tekintetben ellenkezik alkotmányukkal Pártja egyáltalában nem ismeri el a morganatikus házasságot. Különb is a trónörökös lemondó nyilatkozata ellenkezik a pragmatica sanctioval, mely nem ismer nem egyenlő rangú házasságot. A magyar érzés mindig tiltakozni fog a királyné állásában odaállított különbözőségek ellen. A magyar törvények szeriat a völégény nem mondhat le neje jogairól.

A bolgár trónbeszéd.

Budapest, október 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából jelentik: A szobrányét tegnap nagy ünnepélyességgel nyitották meg. A fejedelem trónbeszédében annak az örvendetes ténynek adott kifejezést, hogy a fejedelemségnek a külállamokkal való viszonya a lehető legjobban javult és ezt a viszonyt a legbarátságosabbnak mondja.

Hírnevés tudós halála.

Budapest, okt. 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Londonból sürgönyzik: Müller Miksa, nagyhírű nyelvtudós tegnap Oxfordban meghalt 77 éves korában.

A kínai veszedelem.

Budapest, október 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Tientsinből sürgönyzik: A Hszianghoba és Paotingfuba kiküldött expedició visszatért anélkül, hogy harcba keveredett volna. Az expedició közeledtére 4000 boxer szétfutott.

Pekingből táviratozzák: A paotingfui nemzetközi expedició visszatértében megtisztítja a falvakat a lázadóktól és a fegy-

veres lakosságot megbünteti, valamint elszedi a fegyvereket.

Kuhsien, Canton kormányzója, megmérgezte magát.

Földrengés.

Budapest, okt. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Caracas-ból sürgönyzik: Tegnap iszonyu földrengés volt. Temérdek ház összeomlott. 36 halott és tömérdek sebesült lett áldozata a váratlan katasztrófának. A köztársaság elnöke az ablakon való kiugrással akart menekülni, miközben lábát törte.

Felrobbant gyár.

Budapest, október 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) New-Yorkból jelentik: A Tarrant-féle vegyészeti gyárban iszonyu robbanás történt. A gyár lángtengerré hasonlított. Állítólag 150 ember elpusztult.

Határidő-tizlet.

Budapest, okt. 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodása következtében, lanyha volt a kereslet. Az árak változatlanok. A mai határidő tizlet jegyzései:

Buzsa 1901. ápr.	7.77—7.78
Rozs nov. végére	7.26—7.27
Zab	5.57—5.58
Tengeri 1901. máj.	5.04—5.05

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, kedden, 1900. október 30-án:

A görög rabszolga.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Owen Hall. Fordították: Makai és Pásztor. Zenéjét szerette: Sidney Jones.

Személyek:

Heliódorus, bűvészmeister	— — —	Heltay Jenő
Aspasia, leánya	— — —	Revitzky Etel
Marcus Pomponius, Róma prefektusa	— — —	Tábori Emil
Antonia, hercegnő	— — —	Berczik Margit
Iris, Antonia szobaleánya	— — —	Lévay Margit
Archias, fiatal szobrász	— — —	Szabados Sándor
Diomed, görög rabszolga	— — —	Falussy István
Melauopis	— — —	P. Szepesi Paula
Cornélia,	— — —	Bánházi Teréz
Lícinia, } római nők	— — —	Erdélyi Cornélia
Flavia,	— — —	Mezei Irma
Nopia, Heliódorus rabszolgájója	— — —	Kulcsár Jánosné
Lolius	— — —	Baranyai Ferenc
Silius	— — —	Szabados László
Curius,	— — —	Juhay József
Egy rabszolga	— — —	Gara Jenő
1-ső } licitor	— — —	Palotay Gyula
2-ik } licitor	— — —	Kőrösladányi J.
Rabszolgák, rabnők, római nők, stb.	— — —	Történik Rómában.

Kezdeté este pont 1/8 órakor.

Holnap, szerdán, október hó 31-én:

A boszorkányvár.

Milöcker gyönyörű operetteje.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekerekre, illetve Nagy-Becskekerekről. Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Alibunárról: este 8 óra 34 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).
Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbvt.) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbvt.) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p. este 7 óra 06 p.

